

מאות חברי קיבוצי השומר הצעיר שבגבול רצועת עזה

התכנסו כדי למחות נגד נישול הערבים מפיתחת רפיח:

מורדי השומר הצעיר • האברות נסתמו

מאז היווסדה, לפני 16 שנה, לא זכה קיבוץ ניר-עוז, השוכן ליד רצועת עזה, לאירח כנס כה רבי-משתתפים ורגש כפי שאירח שבוע שעבר. יותר מ-300 האורחים, מקיבוצי השומר הצעיר בחבל אשכול וחוף-אשקלון הגובלים ברצועה, שגדשו את חדר-האוכל הצבעוני וצרי המידות של ניר-עוז, לא באו לחזות במופע בידורי, אלא ליטול חלק באסיפה פוליטית, דבר שהוא חזיון נדיר למי ש מצוי בירידת-המתח הפוליטי המאפיינת את קיבוצי השו"צ בשנים האחרונות. כרוה מאירת-עיניים הסבירה לבאי ה-כנס את מטרתו: "נגד נישול והתנחלות ברצועה". בזה אחר זה נטלו את רשות הדיבור חברים מיישובי השו"צ בנגב, רבים מהם חקלאים ואנשי-שורה שאינם מורגלים בהופעה פומבית. במילים חריפות אך מרוסנות הוקיעו את מיבצעי ההתנחלות המתבצעים בימיהם אלה ברצועת-עזה ופיתחת-רפיח, וכרוכים ב"חזות" ה-אוכלוסיה הבודוית, המאכלסת איזור זה שנים רבות.

הקו הירוק ברצועה ובפיתחת-רפיח, נצטוו במסגרת שירותם תם ליטול חלק בגידור כל השטח שבין רפיח לבין הירוק. שטח דיקלה, שטח בסדר גודל של כ-40 אלף דונם. הוברר להם במהרה, כי הגידור כרוך בפניו האוכי לוסיה הבודוית המתגוררת באיזור, והרחקת אלפי בדווים לעומק סיני ולצפון הרצועה. אחדים מהם היו עדים לסתימת בארות-מים (שהוקמו לפני שנים אחדות ע"י הממשל הישראלי, לשימוש הבדווים ועריהם), כדי למנוע מן המורדים חקים את חזרתם לאיזור. בכמה מקרים נתקלו בהריסת בקתות ומטעים, שנמצאו על תוואי הגידור. במקרים אחרים נצטוו שבטים לנטוש את שטחיהם תוך 48 שעות. גידור שטחים כשלעצמו לא היה זר לקיבוצי האיזור, הסובלים לעתים קרובות מחדירות ופיגועים מכיוון הרצועה. כשנה שעברה היו אלה הקיבוצניקים עצמם שתבעו גידור שטחים לאורך הקו הירוק. היה זה אחרי שרשרת מעשי מיקוש ש-הגיעה לשיאה כשנהג אמיר אבני, הבן הבכור של קיבוץ נירים, במטעי קיבוצו, זמן קצר אחרי שחרורו מיחידת צנחנים. אך אז היה זה דווקא שרי-הבטחון, משה דיין, שחלק על תביעת המשקים. בין היתר, משום שחשש כי הקמת הגדר לאורך הקו הירוק תפגש כהודאה מצד ישראל כי הרצועה איננה חלק אינטגרלי של מדינת ישראל. רק אחרי לחץ-איתנים של התנועות הקיבוציות בדרגים הקובעים הוקם מה אותה גדר בטחון.

אדוף-פיקוד אריק שרון

ההסבר שיכנע

הוא פירט מספר רב של פעולות חבלניות שבוצעו בשטח הרצועה, בעומק סיני, או אף בישראל גופה, ומקורן באנשים ובמשק מאיזור הפיתחה, כפי שהעלו חקירות של זרועות הבטחון. עוד טען, כי יהיה אשר יהיה עתידה המדיני של הרצועה, יש להפרידה ממגע טריטוריאלי עם שטח ערבי אחר כלשהו, ע"י יצירת חגורת בידוד, ש-הפיתחה היא חלק ממנה. טוב, איש מן הנוכחים לא חלק על הנ"ל תונים הבטחוניים שהביא האלוף. אולם

עמדה בגנות המיבצעים ההתיישבותיים ב-פיתחת-רפיח וברצועה, ולשגר נציגים ל-כנס בניר-עוז. נוכח ההדים שעורר הכנס באיזור, מסר דובר צה"ל לעתונות ידיעה בדבר "גידור שטחים ברצועה" מטעמי-בטחון. הוא סיפר כי ניתן לתושבי השטחים הללו לעבד את אדמותיהם באין מפריע, והוסיף עם זאת, כי "ניתנים להם פיצויים הוגנים". כן נא מד"ר (אך לא נאמר של איזו מדינה

אחדים מהם, שסיימו לאחרונה שירות מילואים באותו איזור, מסרו לנאספים עדויות חיות מן המתרחש באיזור זה. עודד ליפשיץ (33) איש ניר-עוז, הממלא כיום תפקיד של מדרוך חברתי בכרם-שלום, צעיר קיבוצי האיזור, אשר מלא תפקיד מכריע בייזומו והכנתו של כנס-המחאה, הזהיר כי ההתיישבות ברצועה ובפיתחת-רפיח לא בלבד שהיא מתבצעת על הר"ז ורבה הקרקעית שנועדה ליישוב פליטים ערביים, ולא זו בלבד שהיא מקשה על הניסיונות להשגת הסדר-שלום, אלא שיש

רוצים שכנים - לא אוייבים!

קיבוצניקים אחדים העירו: "מצב בטחוני אידיאלי" היה אילו לא היה בארץ אף ערבי אחד. אולם אם ההנחה היא שאנו נחיה לאורך שנים בשכנות הערבים, חייב צה"ל לתת תשובות מתאימות לבעיית בטחון שוטף, בהתבסס על הנחה זו, ולא בניגוד לה". אנו בטוחים, הוסיפו, כי צה"ל מסוגל לכך. "אנו רוצים שכנים ליד בתינו - לא אוייבים."

שהרי שימוש ישראלי באדמות מדינה של מימשל קודם כמוהו כהודעה על סיפוח השטח למדינת ישראל). הגיב על כך אחד מחברי הקיבוצים: "דובר צה"ל אמר את האמת, אך לא את כל האמת." כירי הקיבוצים באיזור פגישת עם אלוף פיקוד הדרום, האלוף אריק שרון, השיחה היתה הזדמנות לחשבון-נפש פוליטי נדיר של ציגי הקיבוצים, אף שלכאורה לא דובר בה "פוליטיקה". האלוף הבטיח לי מאזינו כי צה"ל נוהג בשעת הפינוי וב-מפונים עצמם באופן קורקטי והוגן, אף כי לא הוציא מכלל אפשרות התנהגות חריגה של חיילים בודדים.

אלם גידור הפיתחה הוא סיפור שונה לחלוטין. המרצע של ייעוד שטחים להת"י יישובות הודק מיד מן השק. הטיב להי בין זאת אריה ברוש (25), המוכר המ זוקן של קיבוץ ניר-יצחק. אריה, עם שניים מידידיו, חברי קיבוץ כרם-שלום, ביקש פגישה עם מנהיג מפ"ם, ח"כ יעקב חזן, שהוא גם חבר ועדת החוץ והביטחון, שטח בפניו את העובדות הידועות לו.

בה חבלה ביחסי-השכנות של קיבוצי האיזור, ובתור שכאלה, ספק אם הם משרי תים תכלית בטחונות כלשהו.

פגישה הקיבוצניקים עם האלוף סילקה איי-הבנות מיותרות עם כוחות-הבטחון, אך הותירה בעינם את סימני-השאלה הגדולים בתחום הפוליטי, שלא האלוף הוא שיכול היה לענות עליהם.

על תיאור זה לא חלק איש מן הנוכחים, אולם אחד מהם טען, כי "גם אם היו נר הגים במפונים בעדינות מירבית, מגישים לכל אחד מהם פרט ומרפדים את בתי-תייהם בשושנים, עדיין היה זה נישול."

סימני שאלה בתחום הפוליטי

משתפיי כנס ניר-עוז ממשיכים להעי סיק את מוסדות הקיבוץ הארצי ומפ"ם, כתביעה לנקוט עמדה וליהאבק נגד יצירת עובדות התיישבותיות ברצועה ובפיתחה, ובכל מקום אחר מעבר לקו הירוק. הצטרפות הדור הצעיר של מפ"ם לגינוי חקיק של ההתנחלות בפיתחת-רפיח ("חמור רה מבחינה מוסרית, ומסוכנת מבחינה מדינית") מהנחה את הנהגת מפ"ם במבחן אמיונות כלפי חבריה-השורה. הסערה שהת-עוררה השבוע בניר-עוז היא עמוקה ויטר-דית מכדי שתשקע במהרה. היא נוגעת בשורשי השקפת-העולם המפ"מית, ובתור שכנו יכול להיות לה תפקיד מבריא לתי-נועה זו וליסודותיה הרעיוניים.

חזן הבהיר למשלחת מראש, כי הוא מוכן התערב ארוך באספקט ההומאני של הבעייה. בכל הנוגע לאספקט הפוליטי, הוא מחייב התיישבות יהודית בפיתחת-רפיח, בתנאי שהדבר לא יהיה כרוך בני-שול ובאמצעים לא-אנושיים.

אחד מפעילי המוצעה האזורית חבל אשכול הביא לידיעת הנאספים את דבר קיומה של תוכנית-אב מפורטת של מחד לקת ההתיישבות של הסוכנות, לגבי שטח ח"י הרצועה וצפון-סיני ל-15 השנים ה-באות, תוכנית זו מוכיחה למעלה מכל ספק את הקשר בין סגירת השטחים בפני אוכי לוסיה לבין הקמת התיישבות יהודית, או תיכנונה לשנים הבאות.

בינתיים פשטו הידיעות על המת-רחש בפיתחה מפה לאוזן ביישובי האיזור, חוללו סערות-רוחות סרת-תקדים. קבוצת חברים מקיבוץ ניר-עוז, וב-ראשה עודד ליפשיץ, טיפוס שקט ושוכל, העדיפה לפעול באמצעים תנועתיים של הקיבוץ הארצי, בהנחה שפעולה כזאת תח-לל אפקט יעיל יותר.

שניים בלבד מבאי הכנס התבטאו בזכות מיבצעים התיישבותיים ברצועה ובפיתחת-רפיח, ודבריהם נשמעו בהקשבה ובסובלנות. אולם רובם המכריע של הנאספים ביטא את ביקורתם הקטלנית של חברי-הקיבוצים, הנושאים בנטל בטחוני כבד בחיי היום-יום שלהם, על עצם המהלכים, שנועדו כביכול לשרת את צורכי הבטחון של היישובים בהם הם חיים.

יחד עם חברו אורי גרף, ניסח עודד מכתב חוזר שנשלח אל כל קיבוצי השומר הצעיר בנגב. הקיבוצים נתבקשו לנקוט

גירוש תוך 48 שעות

כנס ניר-עוז, מימין: יורם גורן, אורי גרף, עודד ליפשיץ, ראובן דומני.

ה גרם למחאתם של הקיבוצני-קים? כנר משרי אותם קיבוצים, המשרתים יצור ואבטחה לאורך